

Література:

1. Крачило Н.П. География туризма: Учебное пособие. К.: Вища школа, 1987. 208 с.
2. Александрова А.Ю. Теоретические основы географии туризма. *Туризм и культурное наследие. Межвузовский сборник научных трудов.* С. 10-18.

Тетяна БОЖУК

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНІ ДЕСТИНАЦІЇ ЧИ ВИДИ ТУРИЗМУ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ

У науковій і навчальній літературі можна натрапити на велику кількість різноманітних видів туризму, напр. понад 300 зафіксовано у праці М. П. Кляпа і Ф. Ф. Шандора [2]. Такою ж різноманітною є і система класифікаційних ознак: за значенням, характером організації, терміном і тривалістю подорожі, віком мандрівників, інтенсивністю туристичних потоків, територіальною ознакою, масштабом охопленої території, залежно від мети подорожі і транспортних засобів тощо.

На нашу думку, таке різноманіття видів туризму є суто теоретичне й потрібне – лише для статистів. Насправді для туриста/рекреанта важлива реалізація його потреб на певній території її можливими властивостями (ресурсним та інфраструктурним забезпеченням, набором необхідних рекреаційно-туристичних послуг), що відповідає розумінню рекреаційно-туристичної дестинації (РТДе). У зв'язку з цим визначено співвідношення між існуючими видами туризму (в основу виділення яких покладено такий критерій як основна мета подорожі) й типами РТДе (для потреб активного відпочинку та стаціонарної рекреації, для потреб лікування та оздоровлення, для потреб історико-культурного і релігійного пізнання). Результати проведеного дослідження відображено на Рис. 1-3.

Окрім названих видів туризму, приурочених до певного типу РТДе, існують види туризму, що не вписуються у запропоновану класифікацію. Серед них науковий; навчальний або навчальні тури; діловий або економічний; конгресний; промисловий; індустріальний; екзотичний; біологічний; гастрономічний; винний; сиро-винний; туризм VIP (елітарний); соціальний; туризм одиноких сердець; секс-туризм; шоп-туризм чи шопінговий; прикордонний; хобі-туризм; дипломатичний; майданний; сентиментальний; віртуальний; стаціонарний; альтернативний, волонтерський, туризм внутрішньо переміщених осіб тощо.

Рис. 1. Види туризму і РТДе для потреб активного відпочинку та стаціонарної рекреації [2]

Рис.2. Види туризму і РТДе для потреб лікування та оздоровлення [2]

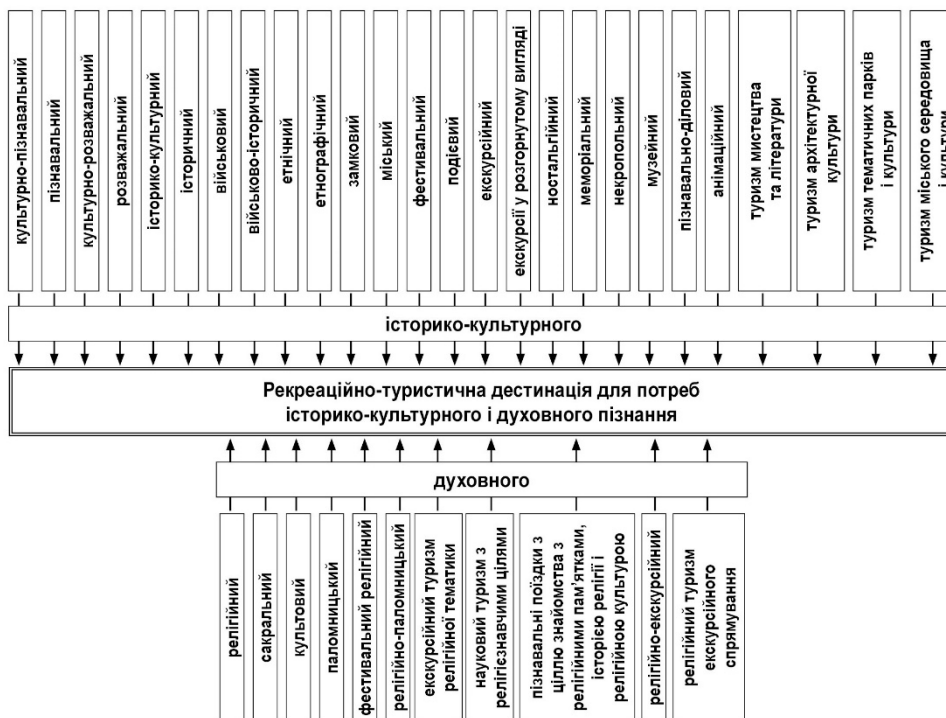

Рис. 3. Види туризму і РТДе для потреб історико-культурного та духовного (релігійного) пізнання [2]

Щодо вищеперелічених видів туризму, варто поміркувати: чи можна їх вважати окремими видами туризму (відповідно до основної мети туристичної мандрівки), чи, можливо, потрібно переглянути модель типів рекреаційно-туристичних дестинацій. На ці запитання повинні дати відповіді результати подальших наукових досліджень.

Отже, на нашу думку, доцільно застосовувати у вжитку концепцію рекреаційно-туристичної дестинації, яка забезпечує задоволення певних типів споживача наданням відповідних послуг, приурочених до певних територій, на відміну від використання різноманітних видів туризму, назви яких іноді нелогічні, а часом і сумнівні.

Література:

1. Божук Т. Рекреаційно-туристичні дестинації: теорія, методологія, практика – Львів: Український бестселер, 2014. – 400 с.
2. Кляп М. П., Шандор Ф.Ф. Сучасні різновиди туризму: навч. посіб. – К.: Знання, 2011. – 334 с.